Jelenin kulturni greben

Split kakav je mogao biti

Objavljeno: 25.08.2012 10:00 / Jelena Mandić-Mušćet

Komentiraj Voli me 13 Ne voli me 0

Vidjeti 'Bicikliste' Vaska Lipovca makar na nekoliko sati, značilo je sudjelovati u ukazanju civiliziranoga Splita, grada koji nam se povremeno objavi s pokojom izložbom, usamljenom kazališnom predstavom i glazbenim uzletima TBF-a ili Dječaka

Pogledaj fotogaleriju

Jednom davno na izložbi Vaska Lipovca jedan je posjetitelj tri dana uzastopce dolazio i promatrao jedno djelo. Četvrtog dana iskoristio je priliku kad nitko nije gledao i odnio ga sa sobom. U Galeriji su pokrenuli potragu za drskim lopovom, a kad su Vasku javili što se dogodilo, on se skoro obradovao. Molio ih je da ga ne traže i obećao im napraviti novi izložak.

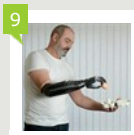
Sličnih je anegdota iz života toga jednostavnoga i velikoga umjetnika puno, a malo je prilika da vidimo njegove vesele skulpture integrirane u gradsko tkivo. Stoga bi se mirne duše moglo reći da je **vidjeti 'Bicikliste' Vaska Lipovca makar na nekoliko sati značilo sudjelovati u ukazanju civiliziranoga Splita**, grada koji nam se povremeno objavi s pokojom izložbom, usamljenom kazališnom predstavom i glazbenim uzletima TBF-a ili Dječaka. To nam je proteklih dana velikodušno omogućila obitelj toga istaknuta splitskoga umjetnika, izabravši za mjesto izlaganja početak Vukovarske ulice, u neposrednoj blizini Vaskova atelijera i njegove skulpture 'Plavo stablo'.

Vaskovi biciklisti, za ovu priliku izvučeni iz raznih skladišta, ne pate zbog viška kilograma niti ih zanima kako se na području trbuha oblikuju pločice bez fuga. **Oni voze iz gušta, pedaliraju bez pritiska**. Neki gledaju ravno ispred sebe, drugi su oborili pogled u pod, a ima i onih koji zainteresirano primjećuju sve promjene u okolici, dok im kolege meditiraju u jednoličnom pokretu.

Biciklisti splitskoga umjetnika ne razmišljaju o dopingu jer je njihov tvorac sportaš u duši, pa dobro zna da je **važno sudjelovati, a ne pobijediti**. Debeljuškasti sportaši s dupetom udobno smještenim na sicu ne slikaju se za ženske časopise u društvu svoje djece, kućnih ljubimaca i supruga koje rado pokazuju dugačke noge bez trunke celulita. Oni čuvaju intimu, brižno kriju svoje ljubavnice i mole Boga da ne škrtari dok dijeli sunčane dane.

Kratko gostovanje Vaskovih biciklista u Vukovarskoj ulici dio je ovogodišnjih **Dana otvorenog atelijera** (do 20. rujna) kojima Lipovčeva obitelj podsjeća javnost na bogatu umjetničku ostavštinu toga likovnoga virtuoza koji je maestralno mijenjao medije, prelazeći iz kiparstva u slikarstvo, iz crteža u grafiku. Stvarao je s nevjerojatnom lakoćom, baš kao i njegovi kolege školovani na kratkotrajnoj zagrebačkoj Akademiji primijenjenih umjetnosti.
Vasko nije pripadao onom krugu umjetnika koji su svoja djela namijenili izabranoj publici koja u muzeje i galerije dolazi s pozivnicom. Više od reprezentativnoga prostora zanimala ga je, svima dostupna, ulica. Nedovoljno urbanizirane dijelove grada Vasko je sedamdesetih godina htio oplemeniti skulpturama. **Tamo gdje su ordinirali dileri moglo je nicati njegovo čarobno raslinje, mogli su vježbati**

OMG+LOL

9

OMG + LOL
Terminatorova ruka!

OMG LOL Gangam Style - bez glazbe!

OMG Tisuće LED-ica bijelih

Još članaka

Novo

Plan B
Doviđenja tportal

Događanja
Tko su pravi fajteri?

POPFENOMENOLOGIJA
2013. dosad: glazbena inventura

Najčitanije Najkomentiranije

INFOGRAFIKA
Motovunske lokacije

BUZZ
Drago mi je, ja sam Krpa

Jurica savjetuje
Upala grla - liječenje kod kuće

Just tweet it

Učitavam Tweetove...

Play of the day

sportaši, šetati kapetani, mogle su prskati vesele fontane…

Ljepota i humanost njegove umjetnosti mogla je kultivirati naraštaje i pokazati da su pozitivne vrijednosti dostupne baš svima, da je nepresušno vrelo humora i zaraznoga optimizma stalno tu, među nama… U Splitu je uvijek bilo razumijevanja za Vaskovo djelo, ali financijska podrška za ostvarivanje njegovih ideja redovito je izostajala i u vremenima daleko perspektivnijim od današnjih.

Nije ni čudo, jer **Lipovac se nije priklanjao klanovima i političkim strankama**, bio je totalno svoj: nepotkupljivi individualac odan strastvenim radnim navikama koje su ga u atelijer dovodile svakoga dana, dvokratno. Prvu bi smjenu odradio od osam do podne, kao i djelatnica u pršutoreznici, potom bi otišao doma na obid, malo odmorio i u pet ispočetka.

Za razliku od mnogih umjetnika koji su radne prostore dobivali od grada, **on je atelijer kupio vlastitim novcem**, a u prilog njegova skromna i čestita životna stila govori i činjenica da radničku četvrt Brda nikada nije zamijenio nekim elitnim dijelom grada, iako su mu financijske mogućnosti to dopuštale.
U primitivnome vremenu u kojemu danas živimo, kako sačuvati blistave tragove toga umjetnika? Obitelj predlaže da se uz pomoć privatno-javne zaklade pronađe novac za realizaciju Vaskove galerije, koja bi svoj prostor mogla pronaći u staroj ambulanti tvrtke Pomgrad, u susjedstvu atelijera s kojim bi činila cjelinu obogaćenu i parkom skulptura.

Prema projektu Lipovčeva sina, arhitekta **Marka Lipovca**, Galerija bi se protezala na dvije etaže i obuhvatila bi djela iz sva četiri umjetnikova tematska ciklusa posvećena sportu, erotici, sakralnosti i Mediteranu. Dvije tisuće radova u najrazličitijim tehnikama i formatima ne bi se moglo natiskati u taj prostor, pa bi se postav često izmjenjivao, što bi iznova privlačilo publiku.

Obiteljski prijedlog podupiru splitski intelektualci i povjesničari umjetnosti, koji upozoravaju da je Split predugo čekao zbirku Vidović koja je također sačuvana zahvaljujući upornosti slikarevih potomaka. Zadnju riječ imat će, dakako, gradski političari predvođeni Željkom Kerumom kojima je umjetnost tek pojam iz rječnika stranih riječi.

S Kerumom se sprda cijeli grad, ali pritom se zaboravlja da Kerum nije pao s Marsa. Keruma su izabrali građani. Njegovoj je pojavi pridonijela kulturna ksenofobija, kako je nedavno ustvrdila teatrologinja Mani Gotovac u povodu skandala oko nedodjeljivanja nagrade Judita za najbolju dramu na Splitskom ljetu. Iz obrazloženja koje je dao žiri posve je jasno da se žele obračunati s repertoarnom politikom koja im je strana, a orijentirana je prema 'eksperimentalnom istraživanju tijela u prostoru i zabavnoj sceni'.

'Moramo raditi repertoar koji postavlja pitanja koja nas interesiraju, koja izazivaju našu pozornost, koja intrigiraju…' licemjerno je poručeno javnosti, kao da pitanja koja postavlja predstava 'Adio kauboju', premijerno izvedena na Splitskom ljetu u režiji Ivice Buljana, nisu dovoljno suvremena i ubojita. Zašto brutalno mlatimo homoseksualce, zašto nam je teško razumjeti ljude koji imaju drugačije potrebe od nas, jesmo li u stanju prepoznati vlastite barbarske sklonosti…? Što se događa s ljudima, kojima je i danas, kao nekad kaubojima, važno živjeti časno?

Pritajena, ali vrlo zanimljiva pitanja postavlja i "Tour de Split" – projekt koji je mladi redatelj Ivan Plazibat osmislio kao svojevrstan finiš ovogodišnjih Dana otvorenog atelijera. Naime, osim izložbe "Sport", koja se mogla razgledati u Vukovarskoj, **jedan je Lipovčev biciklist "obišao" razne gradske lokacije s kojih su umjetnikove skulpture nestale**. Posjetio je zgradu u zrakoplovnoj luci odakle je u ratno doba otuđena velika skulptura "Ikar", poštu na Rivi iz koje se, nakon jednog preuređenja, izgubio svaki trag aluminijskoj ptici, hotel Jadran u kojemu je oštećen reljef s prizorom vaterpolističke utakmice…

U turu su bili uključeni i punktovi na kojima umjetnikove ideje, unatoč sjajnim prijedlozima, nikada nisu zaživjele: Sveučilišna knjižnica, Split 3, robna kuća Koteks, konkatedrala sv. Petra... Cilj rute bila je Vukovarska ulica, gdje mu se pridružilo još tridesetak skulptura koje bi bilo spektakularno vidjeti trajno udomljene na Zapadnoj obali.

Na žalost, bicikliste nećemo imati priliku češće gledati jer se oni vraćaju u ilegalu – u skladišta u kojima su pohranjena i druga Vaskova djela koja ne stanu u maleni atelijer. Ondje u tami skuplja prašinu jedan paralelni svijet, čekajući neke osviještene građane koji će tragikomične likove poput Brace i Seke vratiti na medijsku periferiju i današnju splitsku selendru iznova pretvoriti u obitavalište dostojno careva.

Teme: Jelenin kulturni greben

Komentari (0)

Komentiranje je besplatno

Nadimak

Komentar

OSVJEŽI OBJAVI

Upozorenje: Uredništvo tportala protivi se širenju mržnje na vjerskoj, nacionalnoj, rasnoj ili drugoj osnovi. U slučaju da korisnici promiču govor mržnje ili vrijeđaju druge korisnike, komentiranje ispod tekstova bit će onemogućeno, a prekršitelji će biti prijavljeni policiji.

0 RETRO

Gejmerska nostalgija uz iPad

8 STRIP

Crveni alarm - Tomaž Lavrič

3 BUZZ

Skidajte se s društvenih mreža

0 JURICA SAVJETUJE

tportal.hr

Frapirajmo se uz frape

Najpopularnije kategorije

omg lol (95)
Big in Japan (63)
Popfenomenologija (121)
omg (172)
lol (74)
kliknite i mi smo (193)
Jurica savjetuje (137)
Unfollow by Jasno i Glasno (67)
Retro (105)
buzz (71)

PLAN B+tportal i vi = #Epicwin

Sve što ste oduvijek željeli znati a niste imali gdje kliknuti! Kreativne snage tportala i Plana B osvježavaju vašu bookmark listu - od retro igle do futurističke lokomotive kroz infografike, članke i playliste.
Da Đelo bira internet, odabrao bi nas ;)
©2010

Uvjeti korištenja | Kontakt | Oglašavanje | Promocija | Impressum | Pomoć
© T-Hrvatski Telekom 2013. Sva prava pridržana.

unicef tportal.hr Hrvatski Telekom

ODABERI TEMU